

היום נלמד בעזרת ה':

בבא מציעא דף צג

(בעמוד הקודם)

הגמרא הסתפקה האם מה שהפועל אוכל זה תוספת שכר שהתורה נתנה לו, או שזה כ'מתנת עניים שהתורה מעניקה לו מתנת חסד מהשמים. והנפקא מינה – אם הפועל אומר 'תנו לאשתי ובני את הפירות שמגיעים לי'. אם 'משלו הוא אוכל' כחלק מהשכר שמגיע לו על עבודתו, אם כן עלינו לתת את הפירות למשפחתו. אבל אם 'משל שמים הוא אוכל' כמתנת חסד, אין לתת למשפחתו כי רק לו זיכתה התורה את המתנה ולא למשפחתו.

הגמרא הקשתה סתירה בין המשנה לברייתא האם יכול האדון לקצוץ עבור עבדיו הקטנים שלא יאכלו. המשנה אומרת שלא והברייתא אומרת שכן. לכאורה מדובר במקרה שהאדון מעלה להם מזונות, והמשנה והברייתא נחלקו האם פועל 'משל שמים הוא אוכל' או 'משלו הוא אוכל'.

הגמרא דחתה. לכו"ע 'משלו הוא אוכל', אלא שהמשנה מדברת באופן שאין האדון מעלה להן מזונות. ולכן אין לו זכות בשכר שלהם, וממילא גם לא באכילה שלהם. ואילו הברייתא מדברת באופן שהאדון מעלה להן מזונות. ולכן השכר שלהם שלו, וממילא גם שכר האכילה שלהם שלו.

קושיא: **במאי אוקימתא במעלה להן מזונות:** אם הברייתא מדברת באופן שהאבא מפרנס את משפחתו, מדוע הוא לא יכול לקצוץ עבור בניו הקטנים שלא יאכלו מהפירות? והרי שכר פעולתם שייך אליו ואם כן גם שכר אכילתם. תירוץ: **צערייהו דבנו ובתו הקטנים לא זכי ליה רחמנא:** הקב"ה לא נתן לאבא זכות לצער את בניו הקטנים (כשלא יוכלו לאוכל מהפירות שהם קוטפים), אבל יש לו זכות לצער את עבדיו (שהרי יכול להעבידם בפרך).

במאי אוקימתא למתניתין: העמדנו את המשנה באופן שהאדון לא מפרנס את עבדיו, ולכן אין לו זכות בשכרם, וממילא גם לא באכילתם. ולכן אינו יכול לקצוץ

שעבדיו הקטנים לא יאכלו מהפירות. אך כל זה ניחא למאן דאמר שאין הרב יכול לומר לעבד 'תעשה מלאכה ואני לא אפרנס אותך'. כי אם הוא לא מפרנס את העבד, שכר העבודה של העבד הולך לעבד ולא לרב. אבל למאן דאמר שיכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך, אם כן מדוע האדון לא יכול לקצוץ שעבדיו לא יאכלו?

אלא אידי ואידי בשאין מעלה להן מזונות: אלא המשנה והברייתא מדברות באופן שאין האדון נותן לעבדיו מזונות, ולכולי עלמא פועל 'משלו הוא אוכל'. והמחלוקת היא, האם יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך. הברייתא סוברת יכול לומר לו. ולכן שכר העבדים הולך לאדון וכן שכר אכילתם, ולכן הוא יכול לקצוץ שהם לא יאכלו מהפירות. ואילו המשנה סוברת שהוא לא יכול לומר כן. ולכן אין לו זכות בשכרם וכן לא באכילתם, ולכן הוא לא יכול לקצוץ שהם לא יאכלו.

קושיא: ורבי יוחנן דאמר יכול הרב, שביק מתניתין ועביד כברייתא: הרי רבי יוחנן הוא זה שסובר 'יכול האדון לומר לעבד וכו'. ואם כן איך יתכן שהוא פוסק כמו הברייתא ולא כמו המשנה?

אלא דכולי עלמא משל שמים וכו': אלא לכו"ע פועל אוכל 'משל שמים' במתנת חסד, ולכן אין לאדון זכות לקצוץ עם בעל הבית שעבדו לא יאכל כי אין זה שייך לו. ומה ששנה רב הושעיא בברייתא 'וקוצץ על ידי עבדו ושפחתו', הכוונה שהוא מסכם עם בעל הכרם שיאכיל את עבדיו הרבה מזונות קודם לעבודה, ואז הם יהיו שבעים ולא יהיה להם תיאבון לאכול מהענבים.

קושיא: זכוותיה גבי בהמתו תבן נקוצץ לה: אך אם כן גם בבהמה 'קוצץ' הכוונה כנ"ל. וקשה, מדוע הוא לא יכול לסכם עם בעל הכרם שהוא יאכיל את בהמתו הרבה תבן לפני העבודה ואז היא לא תאכל מהפירות?

אלא בהא קמיפלגי: אלא בהכרח שהמחלוקת בין המשנה לברייתא, האם משלו הוא אוכל או משל שמים הוא אוכל. הברייתא סוברת משלו הוא אוכל. ולכן יכול האדון לקצוץ עם בעל השדה שעבדיו לא יאכלו מהפירות. וכאן נחלקו רבי יוחנן ורב (כמובא במסכת גיטין) האם מדובר במקרה שהאדון מפרנס את העבד, כי הוא לא יכול לומר לו עשה עמי ואני זנך. או שמדובר באופן שהאדון לא מפרנס את העבד, כי הוא יכול לומר וכו'. אבל המשנה סוברת משל שמים הוא אוכל. ולכן בכל מקרה

האדון לא יכול לקצוץ עם בעל הכרם שעבדיו לא יאכלו מהפירות, כי הם אינם שייכים לו.

*

משנה: קוצץ אדם: דברי המשנה נתבארו בדף הקודם (למעט הפסקה האחרונה) אך חזרנו וביארנו אותם לתועלת הלומדים.

קוצץ אדם על ידי עצמו: מותר לאדם לסכם עם בעל הבית שיתן לו כסף בתמורה לכך שהוא לא יאכל מהפירות, וכן בשביל שבנו ובתו הגדולים, או שעבדו ושפחתו הגדולים או שאשתו שנשכרו לפועלים לא יאכלו מהפירות. והטעם, בגלל שיש להם דעת והם יודעים מכך ומוחלים על הזכות שמגיעה להם.

אבל אינו יכול לקצוץ עם בעל הבית שבנו ובתו הקטנים או עבדו ושפחתו הקטנים לא יאכלו מהפירות, וכן לא שבהמתו לא תוכל לאכול. והטעם, מפני שאין בהם דעת למחול.

השוכר את הפועלים לעשות בנטע רבעי שלו: נטע רבעי = עץ מאכל בשלוש שנים הראשונות לאחר נטיעתו הוא ערלה, ואסור באכילה ובהנאה. ובשנה הרביעית הוא 'נטע רבעי' ויש לו דין 'מעשר שני' שמותר לאוכלו רק בירושלים, ואם רוצה לאוכלו מחוץ לירושלים צריך לפדות אותו ולהוסיף חומש על שווי.

השוכר פועל לקטוף את הנטע רבעי, אסור לפועל לאכול מהפירות כי חייבים לאכול אותם רק בירושלים. ואם הבעלים לא הודיע לפועל שהעצים הם 'נטע רבעי', עליו לפדות את הפירות ולתת לו לאכול מהם. משום שהוא השכיר את עצמו על דעת לאכול מהפירות, וזה 'מקח טעות'.

נתפרסו עגוליו נתפתחו חביותיו: בעל הבית שיש לו עיגולי תאנה (= תאנים מיובשות שדוחסים אותם בצורה של עיגול) שנפלו ונתפרדו מדיכוקם, והוא שוכר פועלים לדרוס אותם בחזרה, אסור לפועלים לאכול מהם. מכיון שלאחר הדריסה הראשונה כבר נתחייבו התאנים במעשר, ואין פועל אוכל בדבר שנתחייב במעשר. ואם בעל הבית לא הודיע להם שהם באים לדרוס תאנים שנתפרדו, אלא אמר להם שהם באים 'לדרוס תאנים' סתם, והם חשבו שהם באים לדרוס תאנים בפעם הראשונה שאז הם יוכלו לאכול מהם, עליו לעשר את התאנים ולתת להם לאכול מהם. כי זה כ'מקח טעות'.

וכן השוכר פועלים לסתום בחזרה את חביות היין שנפתחו, אסור להם לשתות מהם, כי היין כבר התחייב במעשר קודם לכן. ואם לא הודיעם שהם באים לסגור חביות בפעם השניה, עליו לעשר ולתת להם לשתות מהיין כנ"ל.

שומרי פירות אוכלין מהלכות מדינה: פועלים השומרים על הפירות, מהתורה אין להם היתר לאכול. אבל מכיון שנהגו לתת להם לאכול, הם יכולים לאכול 'מהלכות מדינה'.

גמרא: אמר רב לא שנו אלא שומרי גנות ופרדסין: כוונת המשנה לשומרי גינת ופרדסים שהם עובדים במחובר לקרקע בשעה שאינה גמר מלאכה, ולכן הם לא אוכלים מהתורה. (כפי שלמדנו לעיל (פז,ב) פועל העובד במחובר 'בשעת גמר מלאכה' דהיינו בשעת הקטיפה יכול לאכול מהפירות, וכן העובד בפירות תלושים יכול לאכול את הפירות עד שתגמר מלאכתם למעשר). אבל שומרי גיתות וערימות קודם שנגמרה מלאכתם למעשר, אוכלים מן התורה. כי רב סובר 'משמר כעושה מעשה דמי' כלומר השומר על הפירות נחשב כפועל העובד במלאכתו, ולכן מגיע לו לאכול מהפירות מדאורייתא כנ"ל.

ושמואל אמר לא שנו אלא שומרי גיתות וערימות: כוונת המשנה לשומרי גיתות וערימות שהם אוכלים רק מהלכות מדינה ולא מן התורה, בגלל שלדעת שמואל משמר אינו נחשב כעושה מעשה, ולכן לא מגיע לו לאכול כדין פועל, אלא רק ממנהג המדינה. אבל שומרי גנות ופרדסים אינם אוכלים כלל אפילו לא מהלכות מדינה.

קושיא על שמואל: מתיב רב אחא בר רב הונא המשמר את הפרה: השומר על פרה אדומה משעת השחיטה עד אסיפת האפר, מטמא את בגדיו. כפי דין התורה ש'כל העוסקים בפרה מתחילה ועד סוף מטמאין בגדים'. אם נאמר ש'משמר לאו כעושה מעשה דמי' מדוע הוא מטמא בגדים והרי הוא לא עסק בפרה? **תירוץ: אמר רבה בר עולא גזירה שמא יזיז בה אבר:** הוא טמא רק מדרבנן, מגזירת חכמים שמא הוא הזיז איבר בפרה.

מתיב רב כהנא המשמר ארבע וחמש מקשאות: השומר על ארבע שדות של קישואים שכל אחת שייכת לאדם אחר, אל ימלא כריסו באכילה רק משדה אחת, כי בעל השדה יפסיד. אלא יאכל מכל אחת ואחת בשווה.

אם נאמר שמשמר 'לאו כעושה מעשה דמי' מדוע בכלל מגיע לו לאכול? תירוץ: אמר רב שימי בר אשי בעקורין שנו: מדובר בשיחים של קישואים שנעקרו מהקרקע עם הקישואים שעליהם, ולכן הברייתא קוראת להם 'מקשאות'. אבל מכיון שהם פירות תלושים, הוא אוכל מהם מהלכות מדינה. קושיא: עקורין והלא נגמרה מלאכתן למעשר: ואם כן כבר אסור לפועל לאכול מהם. תירוץ: שלא ניטל פיקס שלהם: מדובר שעדיין לא ניטל הפרח שלהם, שזה גמר מלאכתם למעשר.

אמר רב אשי כוותיה דשמואל דמסתברא: מדברי המשנה (לעיל פ"ז) מוכח כשמואל. המשנה אומרת "ואלו אוכלין מן התורה העושה במחובר לקרקע בשעת גמר מלאכה (כלומר בשעת הקטיף), ובתלוש (עד שתגמר מלאכתו למעשר) וכו'".

מדוע המשנה מדגישה שבשני המקרים הללו הפועלים אוכלים מהתורה? בהכרח כי שיש מקרה שבו פועלים אוכלים לא מן התורה אלא מהלכות מדינה. והנה, המקרים שהמשנה ממעטת שאינם אוכלים מן התורה הם שלושה: א. העושה במחובר שלא בשעת גמר מלאכה. ב. העושה בתלוש לאחר גמר מלאכה. ג. העושה בדבר שאין גידולו מן הארץ.

אימא סיפא: אלא שהמשנה ממשיכה ואומרת "ואלו שאין אוכלים - העושה במחובר לקרקע בשעה שאין גמר מלאכה, ובתלוש מן הקרקע מאחר שנגמרה מלאכתו, ובדבר שאין גידולו מן הארץ". דהיינו שלושת המקרים הנ"ל. ובהכרח שכוונת המשנה שהם לא אוכלים כלל אפילו לא מהלכות מדינה, כי אם הם אוכלים מהלכות מדינה לא היה צורך למשנה לכתוב זאת בספיא כי הרי כבר משענו מהרישא שבשלותש המקרים הללו לא אוכלים מהתורה ומשמע שואכלים מהלכות מדינה. אלא בהכרח שכוונת המשנה שהם לא אוכלים כלל אפילו לא מהלכות מדינה.

אלא שאם כן מה נשאר לנו למעט ברישא שהוא לא אוכל מדין תורה רק מהלכות מדינה? אלא בהכרח שהיא ממעטת פועל ששומר על פירות תלושים שהוא לא אוכל מהתורה אלא רק מהלכות מדינה. כי פועל ששומר על פירות מחוברים ודאי שאינו אוכל כלל שהרי אפילו פועל שעובד בפירות מחוברים לא אוכל!

מוכח כשמואל ששומר גיתות וערימות אוכל רק מהלכות מדינה.

*

משנה: ארבעה שומרים הן: יש ארבעה סוגי שומרים. 'שומר חנם' בלי לקבל שכר. 'השואל' חפץ מחבירו להשתמש בו ולהחזירו בחינם. 'נושא שכר' כלומר שומר בשכר. ו'השוכר' חפץ ומשלם על כך.

יש שני מצבים שבהם קרה נזק - א. אונס, ב. גניבה ואבידה. שומר חנם נשבע על כל נזק שלא פשע בו ונפטר מלשלם. והשואל משלם את הכל, אפילו אם הנזק קרה באונס. ושומר שכר והשוכר נשבעים על נזק באונס כגון על השכורה ועל השבוייה ועל המתה, ומשלמין את האבידה ואת הגניבה.

גמרא: מאן תנא ארבעה שומרים: מיהו התנא ששנה את המשנה הזו של ארבעה שומרים?

אמר ליה רבא לרב נחמן מי איכא דלית ליה ארבעה שומרין: האם יש מישהו שלא סובר כן?

אמר ליה הכי קאמינא לך וכו': כך התכוונתי לומר לך, מיהו התנא שסובר ש'שוכר' יש לו דין כשומר שכר? רבי מאיר היא. קושיא: **והא רבי מאיר איפכא וכו':** הרי למדנו שרבי מאיר אומר הפוך. דתניא **שוכר כיצד וכו' תירוץ:** **רבה בר אבוא איפכא קתני:** רבה בר אבוא שנה את המחלוקת להיפך, דהיינו שרבי מאיר הוא זה שסובר ששוכר דינו כשומר שכר. וכך גרס רב נחמן.

קושיא: **אי הכי ארבעה? שלשה נינהו!** אם כן אין ארבעה שומרים אלא רק שלושה! תירוץ: **אמר רב נחמן בר יצחק ד' שומרין ודיניהם שלשה:** יש ארבעה שומרים אבל רק שלושה דינים, כי לשומר שכר ולשוכר יש את אותו הדין.

*

ההוא רעיא: מעשה ברועה השומר על בהמות בשכר, שרעה את הבהמות על שפת נהר 'פפא', והחליקה בהמה אחת ונפלה למים וטבעה. בא הרועה לפני רבה לדין, ורבה פטר אותו מלשלם. משום שרבה אמר 'מה היה לו לעשות? הרי הוא שמר כדרך השומרים', ומכיון שהוא אנוס הוא פטור.

אמר ליה אביי (לרבה): אם כן לפי זה, אם הרועה נכנס לעיר בזמן שנכנסים שאר הרועים לעיר, והשאיר את הבהמות בשדה והם ניזוקו, הוא יהיה פטור? אמר לו רבה - כן.

גנא פורתא בעידנא דגנו אינשי: שאל אותו אביי - ואם הרועה הלך לישון קצת בזמן ששאר הרועים ישנים, הוא גם יהיה פטור? אמר לו רבה - כן.

אביי מקשה לרבה: **איתיביה אלו הם אונסיין:** המקרה של אונס ששומר שכר פטור עליו, הוא כגון מה שכתוב באיוב **”וְתִפֹּל שִׁבְיָא וְתִקְחֵם וְאֵת הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי חָרְבְּ”,** גדוד של שודדים התנפל על הנערים ולקח את הבהמות. מוכח מהברייתא שרק באונס גמור שאין אפשרות להינצל ממנו, הוא פטור!

אמר ליה (= רבה) התם בחזני מתא: הברייתא שם מדברת על שומרי העיר בלילה, שכל התושבים סומכים עליהם שישמרו עליהם, ולכן הם חייבים לשמור שמירה יתירה. אבל סתם שומר צריך לשמור כדרך השומרים.

אביי מקשה: **איתיביה עד מתי ... עד כדי ”הייתי ביום אכלני חורב וקרח בלילה”:** מדברי יעקב אבינו ללכן על התנהגותו בשמירה על צאנו של לכן, אנו לומדים שצריך שמירה יתירה ולא מספיק לשמור כדרך השומרים.

א”ל **התם נמי בחזני מתא:** גם שם מדובר בשומרי העיר. **אמר ליה אטו יעקב אבינו חזן מתא הוה:** וכי יעקב אבינו היה שומר העיר? **תשובה:** דאמר ליה ללכן נטרי לך נטירותא יתירתא **כחזני מתא:** יעקב אמר ללכן ‘שמרתי לך על הצאן שמירה יתירה כמו שומרי העיר’. אמנם יעקב שמר על צאן לכן באופן יוצא דופן, ואין ללמוד מכאן לחיוב השמירה של סתם שומר.

אביי מקשה: **איתיביה רועה שהיה רועה וכו’:** מדובר ברועה ‘שומר שכר’ (ריטב”א). לא אומרים שאם היה הרועה שם ודאי שהוא היה מצליח להציל, ולכן הוא חייב. אלא אומדים את המצב, אם הוא היה יכול להציל, הוא חייב. ואם לאו הוא פטור. עד כאן הברייתא.

לכאורה מדובר שהוא נכנס לעיר בזמן שנכנסים שאר הרועים, ובכל אופן אם אנו אומדים אותו שהוא היה יכול להציל הוא חייב! וקשה על רבה.

רבה דוחה: לא, דעל בעידנא דלא עיילי אינשי: מדובר שהרועה נכנס לעיר בזמן שלא נכנסים שאר הרועים, ולכן הוא פושע.

אביי מקשה: **אי הכי אמאי פטור וכו’:** מדוע אם אומדים אותו שהוא לא היה יכול להציל הוא פטור? הרי זה ‘תחילתו בפשיעה וסופו באונס’ והדין הוא שחייב! **רבה**

מתרץ: **דשמע קל אריה ועל:** מדובר שהוא שמע קול של אריה שמתקרב לעדר והוא ברח לעיר.

אביי מקשה: **אי הכי אומדין אותו מאי הוה ליה למעבד:** אם כן מה היה לו לעשות? **רבה מתרץ:** **היה לו לקדם ברועים ובמקלות:** הוא היה צריך לקרוא לרועים נוספים ולבוא עם מקלות כדי לגרש את האריה. ולכן אומדים אותו שאם הוא היה יכול לעושת זאת הוא חייב, אך אם לא הוא פטור.

אביי מקשה: **אי הכי מאי איריא וכו':** אם כן מדוע הבריתא מדברת דוקא בשומר שכר? אפי' שומר חנם שיכול לקדם את האריה ברועים ובמקלות ולא עשה כן, הוא חייב כי זו פשיעה. וכמו ש'מר' (= רבה) אמר בעצמו. **רבה מתרץ:** **שומר חנם בחנם, שומר שכר בשכר:** שומר חנם צריך לקדם רק בחינם, ואילו שומר שכר צריך לקדם אפילו בתשלום שכר לרועים. ולכן כתבה המשנה שמדובר בשומר שכר, לחדש שהוא צריך לשכור רועים בשכר.

קושיא: **ועד כמה:** כמה כסף הוא צריך לשלם לרועים כדי שיבואו לעזרתו? **תירוצ:** **עד כדי דמיהן:** עד השווי של הבהמות עצמן.

קושיא: **והיכן מצינו בשומר שכר שחייב באונסין:** הרי שומר שכר לא חייב באונסין, ומדוע עליו לשלם את שכר הרועים מכיסו? **תירוצ:** **דהזר שקיל דמיהן מבעל הבית:** לאחר מכן הוא גובה את הכסף מבעל הבית.

א"ל רב פפא לאביי - אי הכי מאי אהני ליה מינה: אם כן מה הרויח בעל הבית? הרי בכל מקרה הוא ישלם את סכום הבהמות, ובכסף הזה הוא כבר היה יכול לקנות בהמות חדשות. **תירוצ:** **נפקא מינה וכו':** א. לאילוף הבהמות. דהיינו בהמות חדשות צריך ללמד אותם ולהרגיל אותם להתנהג כרצון הבעלים. ב. יש טרחה יתירה לחפש ולקנות בהמות חדשות. ולכן משני הטעמים הללו מעדיף בעל הבית שהרועה יציל את הבהמות אפילו בשווי שלהם.

רב חסדא ורבה בר רב הונא: אינם סוברים כדעת רבה ששומר שעזב את הבהמות באמצע השמירה פטור אם עשה זאת כדרך השומרים. כי הבעלים אומרים לשומר 'בשביל כך שילמתי לך כסף על השמירה, כדי שתשמור לי שמירה מעולה!'. ולכן אמנם זה לא נחשב לפשיעה אך גם לא לאונס, אלא זה כגניבה ואבידה ששומר שכר חייב עליהם.

בר אדא סבולאה: 'בר אדא' הסבל, העביר בהמות של אדם אחר על הגשר של נהר 'נרש'. באמצע ההליכה דחפה אחת הבהמות את חברתה והיא נפלה לנהר וטבעה. הלך בר אדא לרב פפא, ורב פפא חייב אותו לשלם. אמר לו בר אדא 'מה אני אשם, מה היה עלי לעשות?' אמר לו רב פפא 'היה עליך להעביר את הבהמות אחת אחת בגשרך. אמר לו בר אדא 'האם אתה מכיר 'בן אחותך' (כלומר בן האומה שלך מישראל) שיעביר את הבהמות אחת אחת?' אמר לו רב פפא 'כבר צווחו כמותך עוד לפניך, ואף אחד לא השגיח בדבריהם'.

*

איבו אפקיד כיתנא: אדם בשם 'איבו' הפקיד פשתן לשמירה בביתו של אדם בשם 'רוניא' בחינם. בא גנב אלים בשם 'שבו' וגנב את הפשתן מביתו של רוניא. לאחר זמן התברר ש'שבו' הוא הגנב. בא רוניא לרב נחמן, ורב נחמן פסק לו שהוא חייב לשלם על הפשתן.

אפילו שלכאורה רוניא אמור להיות פטור מלשלם על הגניבה, אך מכיון שאין לו הפסד ממנוי אלא רק טרחה לתבוע את הגנב שיתן לו את הכסף, עליו לשלם לבעלים על הפשתן ולאחר מכן להציא את הכסף מהגנב.

לימא פליגא דרב הונא בר אבין: לכאורה רב נחמן חולק על רב הונא בר אבין, שאמר -

אם הבהמה נגנבה באונס ואחר כך הוכר הגנב, אם הוא שומר חנם הוא יכול לבחור האם להשבע ולהיפטר מלשלם, או לשלם לבעלים ולאחר מכן לחזור ולהוציא את הכסף מהגנב. אבל אם הוא שומר שכר יש לו רק אפשרות אחת - לשלם ואחר כך להוציא את הכסף מהגנב.

והרי במקרה שלנו מדובר בשומר חנם, ובכל אופן רב נחמן לא נתן לרוניא אפשרות להישבע ולהיפטר!

דחיייה: אמר רבא התם גברי דפרמוסקא: מדובר שהיו שם שוטרים, ואם רוניא היה מרים את קולו וקורא לעזרה הם היו מצילים אותו מ'שבו' הגנב. ולכן הוא פשע בכך שלא קרא להם, ועליו לשלם.